

והבאת, כלומר, הרי כתיב: "ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך", ולא היה לו לומר אלא: "והבאת מארצך", ולמה הוצרך הכתוב להזכיר את הלקחה.

אלא ללמד: **עד שתהא לקיחה** מן השדה דהיינו בצירה, **והבאה באחד**, באדם אחד.

ולכן, כשבצר הוא והביאן השליח אין בעל הבית קורא, וכן אם בצרן השליח ומת, ובעל הבית מביא, אין בעל הבית קורא; אבל אם בצרן השליח והביאן השליח עצמו, כי אז בעל הבית קורא, כי היתה הבצירה וההבאה באחד, [אבל השליח לעולם אינו קורא, ואפילו אם בצרן הוא והביאן הוא].

ואף כאן היות ובשעת בצירה היתה השדה של האשה, ובשעת הבאה היתה השדה שלו, הרי זה כמי שלקיחה והבאה אינם באחד, והייתי אומר שלא יקרא.

קא משמע לן הברייתא שמכל מקום מביא וקורא, אך סיבת הקריאה אינה "משום" שמתה אשתו, אלא "אף" שמתה אשתו.

ואזדו רבי יוחנן וריש לקיש **לטעמייהו** [הלכו רבי יוחנן וריש לקיש במחלוקת זו, לשיטתם שנחלקו כעין זה בענין אחר].

מ-א **דאיתמר: המוכר שדהו בזמן שהיובל נהג**, וחוזר גוף הקרקע לבעליה ביובל, ונמצא שאין המכירה אלא לפירות בלבד:

רבי יוחנן אמר: מביא הקונה בכורים וקורא

עליהם "מקרא בכורים", ואף שקניינו בשדה הוא "קנין פירות" בלבד.

ריש לקיש אמר: מביא הקונה ביכורים ואינו קורא עליהם "מקרא בכורים", היות ואין לו בשדה אלא "קנין פירות".

וביאור מחלוקתם הוא:

רבי יוחנן אמר: מביא וקורא, כי "קנין פירות בקנין הגוף דמי".

ואילו **ריש לקיש אמר: מביא ואינו קורא**, כי "קנין פירות לאו בקנין הגוף דמי".

הרי שנחלקו רבי יוחנן וריש לקיש כעין מחלוקתם שנחלקו כאן, ולשיטתם הלכו.

וצריכא, הוצרכו רבי יוחנן וריש לקיש להיות חלוקים בסברא אחת בשני אופנים:

דאי איתמר מחלוקתם רק **בהיא** ד"מוכר שדהו לפירות", כי אז הייתי אומר: **בהיא קאמר ריש לקיש** שאינו קורא, כיון דהלוקח **כי קא נחית** לשדה [כשירד להיות בעלים על השדה], **אדעתא דפירא** בלבד **קא נחית** [על דעת קנין פירות בלבד ירד הוא מתחילה].

אבל בהך ד"מוכר שדהו בזמן שהיובל נהג", דהלוקח **אדעתא דגופיה קא נחית** [הלוקח ירד לקנין הגוף לזמן, עד שיגיע יובל], **אימא מודי ליה לרבי יוחנן** שהוא קורא.⁽¹⁾

ואי איתמר בהא ד"מוכר שדהו בזמן

1. כתב החת"ם סופר ד"ה בהיא, שהענין קשה להבינו, וראה שם מה שכתב.

ולבסוף עתיד לירשנה, אם תמות בחייו בעודה תחתיה.

האילנות ומה שבין האילנות, ואף מה שחוצה להן כשיעור "מלא אורה [קוטף תאנים] וסלו"?!¹

הרי למדנו, שאף בזמן שהיובל נוהג, הרי זה מביא וקורא כל שקנה גם את הקרקע; ותיקשי לריש לקיש?!²

ומשינין: **הכא** במשנה זו נמי **נמי** במאי עסקינן: **בזמן שאין היובל נוהג**.

ומוסיפה הגמרא ליישב את שתי הקושיות האחרונות באופן אחר:

והשתא דאמר רב הסדא:

מחלוקת — שנחלקו רבי יוחנן וריש לקיש במוכר שדה בזמן שהיובל נוהג — אינו אלא כשקנה בשנות היובל השני שנהגו ישראל מאז כניסתן לארץ, ומשום שביובל השני כבר הורגלו ביציאת היובל וסמכו דעתם שודאי יחזור להם ביובל, ואם כן כבר מעיקרא אינם מוכרים וקונים אלא לקנין פירות עד היובל.⁽³⁾

אבל כשקנה בשנות היובל הראשון שנהגו ישראל בכניסתן לארץ.

דברי הכל הרי זה **מביא וקורא**, **דאכתי לא סמך דעתייהו** [של המוכר והלוקח, כי עדיין לא הורגלו להחזיר קרקעותיהם ביובל].

שהיובל נוהג", הייתי אומר: **בהא** בלבד **קאמר רבי יוחנן**, כיון דכי קא נחית אדעתא דגופא קא נחית, **אבל בהא** ד"המוכר שדהו לפירות", דלא נחית אלא אדעתא דפירות, **אימא מודי ליה לריש לקיש** שאינו קורא.

לפיכך **צריכא** להשמיענו את מחלוקתם בשני האופנים שזכרו.

תא שמע ראייה שהמוכר שדה בזמן שהיובל נוהג, הרי זה מביא וקורא:

דהא תנן במסכת בכורים: **הקונה אילן וקרקעו**, הרי זה **מביא וקורא**, ואף שהיובל נוהג, ותיקשי לריש לקיש?!⁴

ומשינין: **הכא** במשנה דבכורים **במאי עסקינן: בזמן שאין היובל נוהג**.⁽²⁾

תא שמע ראייה שהמוכר שדה בזמן שהיובל נוהג הרי זה מביא וקורא:

מהא דתנן עוד במסכת בכורים: **הקונה שני אילנות בתוך שדהו של חבירו** ולא הזכיר קרקע, הרי זה **מביא ואינו קורא** משום שאין לו חלק בקרקע אלא באילנות בלבד.

הרי משמע: **הא** אם קנה **שלושה** אילנות **מביא וקורא**, משום שכל הקונה שלש אילנות בקרקע אף שלא הזכיר המוכר קרקע, הרי זה הלוקח קנה את הקרקע שתחת

סימן ט; ומסתבר שאף מה שאמרו בתחילה בגמרא שכל מכירה ביובל אינה אלא "קנין פירות", היינו משום דסלקא דעתין שאף ביובל ראשון קודם שהורגלו ליציאת יובל, היו מתכונים למכור לקנין פירות, שהרי מעיקר דין יובל הוא אפקעתא דמלכא ביובל, לא מכירה לזמן.

2. כתב החת"ם סופר, דלפי רש"י לעיל לו א, שבכל ימי בית שני לא נהג יובל, ניחא היטב תירוץ הגמרא, אבל לשיטת התוספות שם שכל ימי בית שני נהג יובל, מלבד תקופה מסוימת בימי בית ראשון, אם כן קשה תירוץ הגמרא.

3. על פי "קהלות יעקב" הנדמ"ח לראש השנה

לקיש, אם קנין פירות כקנין הגוף, **כתנאי** הוא שנחלקו, שאף התנאים של הברייתא הבאה, במחלוקת זו נחלקו?

א. המקדיש את שדה אחוזתו [היא שדה שהגיע אליו בירושה מכח חלוקת הארץ בימי יהושע], הרי המקדיש יכול לגואלה מן ההקדש עד היובל; ואם לא גאלה המקדיש מן ההקדש, אלא גאלה אחר מן ההקדש, הרי שביובל יוצאת השדה מן הגואל, ומתחלקת לכהנים.

ואם לא גאלה איש מן ההקדש, אלא היא ביובל ביד ההקדש, נחלקו בדבר תנאים בערכין כה ב אם יש לכהנים זכות בה, ודעת רבי אליעזר היא, שהיא נשאת ביד ההקדש.⁽⁶⁾

וקניינם שהיו קונים בשדה "קנין הגוף" הוא, ואף שעתיד הוא לחזור ביובל אינו אלא אפקעתא דמלכא, ואינו קנין לזמן ולפירות בלבד.⁽⁴⁾

אם כן [אפילו תימא בזמן שהיובל נוהג] לא קשיא שתי הקושיות האחרונות לריש לקיש; כי:

הא — המשנה בבכורים — **ביובל ראשון**, שקניינו קנין הגוף הוא, לכן מביא וקורא לכולי עלמא.

הא — שאמר ריש לקיש: מביא ואינו קורא — **ביובל שני**.⁽⁵⁾

לימא, האם נאמר שמחלוקת רבי יוחנן וריש

אחד מהמעכבים את חלות היובל הוא חזרת שדות לבעליהם, כמבואר בראש השנה ט ב, ואם כל השדות שביובל שני לא נמכרו אלא לזמן, ולא מתקיים חזרת שדות לבעליהן [שהרי מתחילה לא נמכרו אלא עד היובל, ואין זו חזרה], אם כן איך חל יובל כלל?! וצייין שם לעיין בדברים עמוקים שכתב בזה ה"חזון איש" בכתובות סימן עה סק"ב.

וב"קהלות יעקב" שם כתב, דבפשוטו יש לומר, שאין חזרת שדות לבעליהן מעכבת את היובל, אלא כשהיו שדות אמורות לחזור ולא החזירו בעליהם ביובל, אבל כשאין שדות מכורות כלל, אין זה מעכב בחלות היובל, [ומיהו הביא שם דמפשטות הגמרא בראש השנה שם, נראה לא כן, וראה מה שכתב שם].

6. רש"י בכל מקום נוקט כדעת רבי אליעזר, וזה הוא שכתב כאן רש"י בד"ה שדה אחוזה: "וכשהיא יוצאת ביובל מיד הלוקחה מן הגזבר מתחלקת לכהנים.

4. החת"ם סופר [ד"ה בההיא] תמה על זה: אטו ברשיעי ושופטני עסקינן, דלא ידעו מאי דכתיבי בספר אורייתא דמשה: "והארץ לא תמכר לצמימות כי לי הארץ"?! וראה מה שכתב שם.

5. א. ראה לשון רש"י לעיל מז ב ד"ה המוכר שדהו לפירות, ובמה שכתב המהר"ם שיף כאן. ב. הרמב"ם [בכורים ד ז] מפרש דלא כרש"י, אלא "יובל ראשון" הוא פעם הראשונה שמכר המוכר את שדהו, ו"יובל שני", הוא שמכר המוכר את שדהו פעם שניה אחר שחזרה אליו ביובל קודם, וראה "פני יהושע".

ג. ראה "מחנה יהודה" שדימה סברת הגמרא כאן למה שכתבו התוספות לעיל מג א ד"ה מי [ראה בהערות שם, שצויין ל"קהלות יעקב" שם].

ד. ב"קהלות יעקב" לראש השנה סימן ט הביא בשם האחרונים להקשות, לפי שיטת רש"י שמן היובל השני המכירה מעיקרא אינה אלא לזמן, אם כן לא יתקיים כלל יובל שני, שהרי

ב. וכל זה הוא במקדיש את שדה אחוזתו, אבל המקדיש את שדה מקנתו, היא שדה שקנאה מאחר, כי אז אין השדה יוצאת לכהנים, אלא חוזרת היא לבעל השדה שמכרה למקדיש, וכמפורש כל זה בפרשת בחוקותי [ויקרא פרק כג].

דתניא: **מנין ללוקח שדה מאביו**, שהיתה של אביו בתורת "שדה אחוזה", ואמורה להיות "שדה אחוזה" של הבן — אילו לא קנאה הבן תחילה — לכשימות האב ויורישנה לבנו; ואולם מאחר שקנה אותה מאביו ולא ירשה, הרי היא אצל הבן "שדה מקנה".

"והקדישה [הבן], ואחר כך מת אביו" והוא יורשו, **מנין שתהא לפניו מעכשיו כ"שדה אחוזה**, שתצא ביוכל לכהנים, ואף שבשעת ההקדש היתה היא "שדה מקנה"?

תלמוד לומר: **"ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחוזתו יקדיש לה"**. בשנת היובל ישוב השדה לאשר קנהו מאתו לאשר לו אחוזת הארץ, ולכך הוסיף ואמר הכתוב: "אשר לא משדה אחוזתו", ולא אמר: "ואם את שדה מקנתו יקדיש לה"; כדי ללמד:

שדה שאינה ראויה בשעת הקדש לחיות "שדה אחוזה" הוא דהוי בדין מקדיש "שדה מקנתו".

יצתה זו, שראויה בשעת הקדש לחיות שדה אחוזה, שאין דינה כ"שדה מקנה" אלא כ"שדה אחוזה" מאחר שמת אביו והוא יורשו.⁽⁷⁾

דברי רבי יהודה ורבי שמעון.

רבי מאיר אומר: לא בא הכתוב ללמד על שדה שמת אביו לאחר שהקדישה בנו שלקחה ממנו שתהיה בדין "שדה אחוזה", כי זו "שדה מקנה" היא, היות ובשעת ההקדש היתה כזו; אלא:

מנין ללוקח שדה מאביו, "ומת אביו, ואחר כך הקדישה", **מניין שתהא לפניו כשדה אחוזה**, כיון שירשה קודם שהקדישה?

תלמוד לומר: **"ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחוזתו"**, ולכך אמר הכתוב: "אשר לא משדה אחוזתו", כדי ללמדנו:

שדה שאינה ממש שדה אחוזה בשעת ההקדש, היא דהוה "שדה מקנתו" —

יצתה זו שהיא שדה אחוזה ממש בשעת ההקדש, שדין שדה אחוזה לה.

וחידוש יש בדבר, שהרי קודם שירשה מאביו כבר קנויה היא לו מכח המקח, ונמצא שלא ירש בה ולא כלום, והייתי אומר: אין זו "שדה אחוזה" אלא "שדה מקנה"; ולכך הוצרך הכתוב לרבותו.

ומפרשת הגמרא, כיצד היה מקום לומר שתנאים אלו נחלקו אם קנין פירות כקנין הגוף דמי או לא; שהרי:

ואילו לרבי יהודה ורבי שמעון הסוברים, שבא הכתוב להשמיענו חידוש גדול יותר, שאף אם "הקדישה ואחר כך מת אביו", דין "שדה אחוזה" לה; והלוא תיקשי: זו מנין להם?! והרי שמא לא בא הכתוב אלא

7. וכל שכן אם מת אביו ואחר כך הקדישה, שבשעת הקדש כבר היתה שדה אחוזה, רש"י.

יש לה דין "שדה אחוזה", אף שלא הוסיפה לו ירושתו יתר על מה שהיה לו מכח הקנין.

ואילו רבי יהודה ורבי שמעון סוברים:

קנין פירות — שהיה לבן מכח מקחו מאביו — לאו **בקנין הגוף דמי**, ואם כן נמצא, **דבהא** — בשדה זו הקנויה לבן — **במיתת אביו השתא הוא דקא ירית** [עכשיו ירש אותה], כלומר: יש כאן ירושה של ממש להיקרא אצלו "שדה אחוזה", **וחלכך**: **מת אביו ואחר כך הקדישה" לא צריך קרא**.

ובהכרח **דכי אצטריך קרא**, ל"הקדישה ואחר כך מת אביו" הוא **דאיצטריך**.

הרי שנחלקו תנאים אם "קנין פירות כקנין הגוף דמי", כמחלוקת שנחלקו רבי יוחנן וריש לקיש.

אמר רב נחמן בר יצחק לדחות, שאין מחלוקתם של רבי יוחנן וריש לקיש תלויה במחלוקת תנאים:

לעולם אימא לך: בעלמא קסברי רבי יהודה ורבי שמעון: "קנין פירות כקנין הגוף דמי", ומסברא אין מות האב עושה את השדה אצל הבן ל"שדה אחוזה", וודאי שצריך כתוב ללמדנו, שהיא נעשית לו "שדה אחוזה".

והבא דסברי רבי יהודה ורבי שמעון שהכתוב בא ללמדנו שדה ש"הקדישה ואחר כך מת אביו" שדין שדה אחוזה לה, ולא פירשוה ללמדנו: שדה ש"מת אביו ואחר כך הקדישה" בלבד, טעמם הוא, משום **דקרא**

לחדש חידוש פורתא, שאם "מת אביו ואחר כך הקדישה", דין "שדה אחוזה" לה!?

בודאי הטעם הוא משום שהם סוברים: **מת אביו ואחר כך הקדישה**, לא **צריכא קרא** ללמדנו שהיא כ"שדה אחוזה", ובהכרח שבא הכתוב לחדש שאף אם "הקדישה ואחר כך מת אביו" דין "שדה אחוזה" לה.

ומיהו, זו הרי פשיטא, שאם כבר קנויה היא לבן לגמרי, הרי שאם לא חידש הכתוב שבמות אביו נעשית השדה אצל הבן "שדה אחוזה", מסברא לא היינו יודעים זאת, שהרי לא ירש ולא כלום; ואם אתה אומר שלרבי יהודה ורבי שמעון לא צריך קרא, אין זה אלא משום שקודם מות אביו לא היה לבן אלא "קנין פירות", כיון שעתידיה השדה לחזור ביובל, ועכשיו שמת אביו הרי זכה בה "קנין הגוף".

ואם כן **מאי לאו בהא קמיפלגי**, רבי מאיר הסובר שצריך הכתוב להשמיענו בשדה כזו שהיא נעשית לו "שדה אחוזה" על ידי מות האב, עם רבי יהודה ורבי שמעון הסוברים שאין צריך ללמדנו ששדה כזו נעשית אצל הבן "שדה אחוזה":

דרבי מאיר סבר: קנין פירות — קנין העתיד לחזור ביובל, שהיה לבן מכח מה שקנה מאביו — **בקנין הגוף דמי**, וכאילו קנויה היא לו לגמרי, ואם כן נמצא, **דבהא** — בשדה זו הקנויה לבן — **במיתת אביו הוא דלא ירית ולא מידי**, [אין כאן ירושה של כלום],⁽⁸⁾ **וחלכך**: אף **מת אביו ואחר כך הקדישה" צריך קרא** ללמדנו שמכל מקום

8. הקשה רבי שמואל זצ"ל בשיעוריו כאן [אות שלט]: הרי אף למאן דאמר "קנין פירות כקנין

אחרינא **אשכחו ודרוש** ללמד אף על שדה ש"הקדישה ואחר כך מת אביו".

כלומר: אף כי ודאי שאילו לא היה אלא ריבוי אחד, לא היינו דורשים אותו אלא לשדה שמת אביו ואחר כך הקדישה, שהוא חידוש הצריך כתוב ללמדנו זאת, והוא חידוש פורתא; מכל מקום לדעת רבי יהודה ורבי שמעון שני ריבויים יש בכתוב זה, ולכך מרבים הם אף שדה "שהקדישה ואחר כך מת אביו".

ומה הוא הריבוי הנוסף: כי אם תאמר שלא בא הכתוב ללמדנו אלא שדה ש"מת אביו ואחר כך הקדישה", כי אז **לכתוב רחמנא: "אם את שדה מקנתו אשר לא אחזתו"**, ונלמד מיתור הכתוב "אשר לא אחזתו" לשדה זו, ומאי "משדה אחזתו"? הרי בהכרח שבא הכתוב ללמד עוד:

שדה שאינה ראויה להיות שדה אחוזה, יצתה זו — "שדה שהקדישה ואחר כך מת אביו" — **שראויה בשעת הקדש להיות שדה אחוזה**, שדין "שדה אחוזה" לה.

אמר רבי יוסף: אי לאו דאמר רבי יוחנן:

"קנין פירות בקנין הגוף דמי", לא מצא — רבי יוחנן עצמו — את ידיו ורגליו בבית המדרש!

דהרי אמר רבי אפי אמר רבי יוחנן:

"האחין שחלקו לקוחות הן",⁽⁹⁾ כלומר: כשחולקים אחים את הירושה, אין אנו אומרים: כל אחד קיבל את חלקו המגיע מתחילה, ומשום ש"יש ברירה", אלא כשחלקו, קנה כל אחד מאחיו את חלקו, ואף אפשר שהחליפו חלקיהן, והראוי לזה הגיע לזה.

ולכן מחזירין האחים זה לזה **ביובל** וחוזרים להיות כפי שהיו קודם שחלקו, שהרי החלוקה מקח היא, ומקח הלוא חוזר ביובל.

ומאחר שמחזירין זה לזה ביובל, אם כן מתחילה לא זכה כל אחד בשעת חלוקה אלא קנין פירות בלבד.

ואי סלקא דעתך [כלומר: אם היה סובר רבי יוחנן]: "קנין פירות לאו בקנין הגוף דמי", לא משכחת דמייתי בכורים [לא תמצא מי שיביא בכורים] ויקרא מקרא בכורים, אלא

הגוף, כי אז יזכה בזה מאליו בעל קנין הפירות, ואם כן, כאשר מת אביו ופקע קניינו, אין הבן בא על קנין הגוף בתורת ירושה, אלא שממילא זכה בה, ונמצא שאכן "לא ירית ולא מידי", וראה עוד שם; וראה עוד ב"אילת השחר" כאן ד"ה לא ירית ולא מידי", ובמה שהביא בשם "תפארת יעקב".

9. כתב רש"י: "והוי כמו שהחליפו חלקיהן", ולכאורה סותרים דבריו למה שכתב לעיל מזו ב גבי טבל וחולין מעורבין זה בזה שיש בודאי

הגוף", מכל מקום אין זה אלא "בקנין הגוף", אבל קנין הגוף עצמו אינו שלו, ואם כן הרי הוריש האב לבנו את קנין הגוף עצמו, ולמה לא תיחשב השדה משום זה ל"שדה אחוזה"? והוסיף, שלא מסתבר לומר שירושת "קנין הגוף" לבדה אין די בה להחשיבה כ"שדה אחוזה", כיון שכבר יש לו את עיקר הקנין על ידי המקנה, כי לשון הגמרא הוא: "לא ירית ולא מידי", ומשמע שאינו יורש כלום.

וביאר שם, שלמאן דאמר "קנין פירות קנין הגוף", אם יפקע מאיזה טעם קניינו של בעל

ומאחר שאמר הכתוב: "במספר שני תבואות ימכר לך", משמע שאין הקרקע מכורה כלל, אלא תבואות של כל שנה שעד היובל.⁽¹⁾

מתניתא מסייע לו לריש לקיש:

דתניא:

א. הבכור אינו נוטל פי שנים בירושת אביו, אלא במה שהיה מוחזק ביד אביו בשעת מיתתו, אבל במה שהיה "ראוי" בשעת מיתה לבוא אל האב, אין הבכור נוטל בו פי שנים, ומשום שנאמר: "כי את הבכור בן השנואה יכיר לתת לו פי שנים, בכל אשר ימצא לו", ודרשו חכמים: "אשר ימצא", פרט לראוי.

ב. כיצד: מת אבי אביו לאחר שמת אביו של הבכור, והרי אביו יורש את אביו בקבר, אין הבכור נוטל "פי שנים" בירושה זו, אלא נוטל כשאר כל הפשוטים חלק אחד, ומשום ששדה זו לא היתה מוחזקת ביד אביו של הבכור בשעת מיתתו, אלא "ראויה" היתה לבוא לו לכשימות אביו.

ג. ומכל מקום: **בכור נוטל פי שנים, בשדה**

חד בר חד [בן יחיד אחר בן יחיד] **עד זמן יהושע בן נון**, כך, שלא היתה "חלוקת ירושה" בשדה, כי אילו היתה חלוקת ירושה, אין לכל חולק בשדה אלא קנין פירות בלבד, שאינו מחייב במקרא בכורים.⁽¹⁰⁾

אבל מאחר שאמר רבי יוחנן עצמו: "קנין פירות כקנין הגוף דמי", אם כן אף שדה שהיתה בה "חלוקת ירושה", הרי בעליה חייבים להביא ממנה בכורים ולקרות עליהם.

אמר רבא: קרא ומתניתא [פסוק וברייתא] **מסייעי ליה לריש לקיש**, דאמר: "קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי".

קרא מסייע לו לריש לקיש:

שהרי נאמר: "וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך אל תונו איש את אחיו. במספר שנים אחר היובל תקנה מאת עמיתך, **במספר שני תבואות ימכר לך** [כלומר: המחיר צריך שייקבע לפי מספר השנים שאחר היובל הקודם, ומספר השנים שנותר עד היובל, כי היות והשדה חוזרת לבעליה ביובל, הרי נמצא שאינו קונה אלא את מספר השנים שיש עד היובל]"?

— הרי הוא מביא מן התורה, אלא שאינו קורא, או שמן התורה פטור הוא אף מהבאה, ולדעת הסובר שמן התורה פטור הוא מהבאה, יכולים אנו לפרש את לשון הגמרא כפשוטה.

1. ראה ב"אילת השחר" בסוף הפרק, שהקשה: הרי בזה אין מחלוקת שאין לו אלא "קנין פירות", ולא נחלקו אלא אם "כקנין הגוף דמי", ואם כן מה הראיה מן הפסוק כמו ריש לקיש! וראה מה שביאר שם.

לכל אחד חצי! ? וראה בזה בתוספות לעיל מז ב ד"ה טבל, וב"קהלות יעקב" לגיטין הנדמ"ח סימן לד ד"ה ועפ"ז.

10. נתבאר על פי לשון רש"י שכתב: "לא משכחת שמביא וקורא", ומשמע שיעקר הקושיא היא משום מקרא בכורים, ונטה רש"י מלשון הגמרא "לא משכחת דמייתי בכורים".

וראה לעיל מז ב בהערה 6, שהובאה מחלוקת ראשונים, אם כשקנה הלוקח קנין פירות בלבד — למאן דאמר "קנין פירות לאו כקנין הגוף"